

Za těchto okolností zdá se, že všechny jiné ohledy — snad místní (sjezd koná se v Brně!) nebo osobní, — ustoupí do pozadí a že dnešní naše právníctvo ukáže svoji pohotovost a úroveň nejen vzhledem k svým předchůdcům (skvělý právnícký sjezd v roce 1904), ale i k zvýšeným požadavkům dnešní doby a našeho samostatného státního života.)* —n—

Je mnoho kontroly. Z denních listů je známo, že vláda vypracovala nový návrh zákona o Nejvyšším správním soudě. Kdyby se měl provést tak, jak byl vypracován, bylo by asi zbytečno říkati nadále Nejvyšší správní soud a stačilo by prostě se omezit na pouhý správní soud. Zdá se, že někde nesetkala se s náležitým pochopením a s náležitým uznáním dosavadní činnosti tohoto nejvyššího tribunálu správního, v němž je svrchovanému národu, jakožto vládci republiky, zaručena ochrana před případnými přehmaty státní administrativy.

Přehlédneme-li jen stručně dosavadní činnost nejvyššího správního soudu od převratu, musíme uznat, že za těchto šest let vykonal nejvyšší správní soud u nás více práce, než bývalý správní soudní dvůr ve Vídni za dobu mnohem delší. Československé úřady se mu totiž o toto větší množství práce náležitě postaraly. Když správní soudní dvůr ve Vídni zrušil některému ministerstvu jeho rozhodnutí, pokládal to příslušný odborový přednosta zpravidla za svou osobní ostudu a ihned vydal poukaz podřízeným úřadům, aby napříště v podobné věci postupovaly vždy jen podle rozhodnutí správního soudu a všichni podřízení úředníci mu za zachování této zásady odpovídali.

U nás je tomu trochu jinak. Už v prvních letech po převratu se ve sbírce nálezů nejvyššího správního soudu až příliš často vyskytla úvodní věta asi tohoto znění: »Jak už nejvyšší správní soud v nálezu ze dne rozhodl«. Úřady zkrátka nebraly kontrolní funkci nejvyššího správního soudu příliš vážně, velmi často si rozhodovaly po svém bez ohledu na nejvyšší správní soud. Z osnovy nyní vypracované se zdá vyplývati, že československá administrativa chce nejvyššímu správnímu soudu usnadnit práci, avšak nikoli tím způsobem, který bychom očekávali, že totiž by se hodlala na příště více, než dosud, řídití jeho nálezy, nýbrž že prostě hledá všechny jen poněkud schůdné cesty, aby se vyhnula jeho oprávněné kontrole. Podle osnovy vylučuje se (mezi jiným) kompetence nejvyššího správního soudu, jde-li o rozhodnutí nebo opatření vlády. Není prý to totiž správní úřad. Je ovšem otázkou, co jest pokládati za rozhodnutí nebo opatření vlády. Může se stát, že vláda nedostane nějakou důležitou zásadu do zákona; pak ji prostě vtělí do vládního nařízení, prohlásí je za opatření vlády — a věc bude vyřízena. Vláda se tím dostane z nepříjemné situace, že musila dosud často vyslechnout levity pánů od nejvyššího správního soudu.

Není ani nutno zabývati se podrobnostmi a jen z této ukázky je zřejmo, oč jde. Důvodová zpráva moudře podotýká, že je nutno omezit působnost nejvyššího správního soudu »dle skutečné potřeby«. Podle jaké skutečné potřeby? Rozumí se přece samo sebou, že podle vládní potřeby! —ík.

Přednáška o obchodní politice. V cyklu národohospodářských přednášek Masarykovy akademie práce pronesl 30. října významnou řeč býv. ministr dr. Schuster o naší obchodní politice. V podstatě pravil:

Československo je stát průmyslový, průmysl je základem našeho národního hospodářství, blahobytu i samé existence státní. Hlavním úkolem Československa je tudíž zaměstnati plně tento veliký průmysl a dáti mu prosperitu: to se může pro malý odbyt domácí (jen $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ naší výrobní kapacity) státi jen velkým vývozem. Je proto prvním úkolem

*) Pozn. red. Přihlášky přijímá adv. dr. Krippner, Brno, Starobrněnská 19.